

Projekt bažantů rodu Polyplectron

V tomto rozsáhlém projektu se zabýváme několika druhy bažantů pavích, především jejich chovem *ex situ* v čistokrevné formě, jejich přirozeným chováním, problematikou chovu, zamezením rozšiřování hybridů a jejich odstraněním z chovu. Tak jako i u předešlých projektů na počátku zmapujeme populace těchto bažantů chovaných v České republice a na Slovensku. Následně z perspektivních jedinců založíme plemenné knihy chovu pro jednotlivé druhy. Na základě nejmodernějších chovatelských postupů a současného poznání v oborech biologie a etologie těchto druhů chceme vytvořit management chovu. Ten by měl napomoci vytvoření čistokrevných, dlouhodobě životaschopných populací těchto druhů *ex situ*, což je hlavním cílem projektu.

V rámci projektu se, pokud to bude možné, budeme snažit popsat a rozlišit poddruhy, které jsou v *ex situ* chovány. Chceme tak umožnit separaci jednotlivých poddruhů, tak abychom předešli neúmyslnému křížení z nevědomosti chovatelů. V rámci WPA se zapojíme i do zahraničních projektů, naší snahou bude získat nový chovný materiál, případně námi chované jedince otestovat na čistokrevnost. U druhů, pro které mezinárodní projekty ještě neprobíhají, iniciovat jejich založení nebo vést naše projekty na mezinárodní úrovni.

1. Bažant bronzovoocásý (*Polyplectron chalcurum*)

Jelikož je skoro celá populace v *ex situ* promořena hybridy, budeme se snažit sehnat čistokrevné chovné jedince, kteří mají „jasný“ původ. Zejména se chceme zaměřit na ptáky, kteří byli dříve dovezeni do České republiky. Tito ptáci budou klíčoví v chodu projektu. Naší snahou je navázat spolupráci s chovateli chovajícími bažanty bronzovoocásé v čistokrevné formě. Zároveň budeme iniciovat dovoz nových jedinců do našich chovů.

U bažanta bronzovoocasého se snažíme popsat a rozlišit tyto poddruhy:

1. *P. ch. chalcurum*
2. *P. ch. scutulatum*

Fáze projektu:

První fáze - Zmapujeme ptáky chované v ČR a SK. Vzhledem k tomu, že se v našich chovech jedná spíše o raritní druh, bude nutné se současně zaměřit na evropskou populaci.

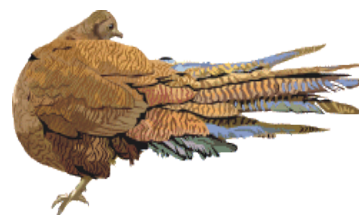
Druhá fáze - Tvorba chovné skupiny a založení národní plemenné knihy. Do plemenné knihy se budou zapisovat jen jedinci s jasným původem. U bažanta bronzovoocasého nemáme zatím k dispozici genetický marker, což bude ztěžovat výběr jedinců. Cílem tvorby plemenné knihy bude vytvořit databázi kvalitních „čistokrevných“ jedinců, jejichž chov bude podléhat managementu chovu. Koordinátor tak bude vést evidenci všech jedinců této populace a dávat doporučení k páření tak, aby byla v populaci zachována co nejširší genetická variabilita.

Třetí fáze – propagace a popularizace chovu bažantů bronzovoocasých. Ač se nejedná o nejpobulárnější druh v rámci rodu bažantů pavích a dle našeho názoru ani nikdy jednat nebude, stále se domníváme, že jako unikátní druh přírody je neprávem opomíjen. Z chovatelského hlediska se jedná o temperamentní ptáky, jejichž chov není zcela jednoduchý a pro chovatele může být výzvou tyto ptáky úspěšně rozmnožit.

Cíle projektu:

Hlavním cílem projektu je přispět k tvorbě čistokrevné, dlouhodobě životaschopné populace tohoto druhu, případně poddruhů ex situ.

Pokud se nám podaří oddělit oba poddruhy a založit dvě nezávislé čistokrevné populace, chceme naučit chovatele, jak je od sebe rozlišovat. Pro dovoz kvalitního čistokrevného materiálu bude nezbytná spolupráce se zahraničními chovateli. Založit skupinu chovatelů, která bude mezi sebou kooperovat, měnit mezi sebou ptáky, vytvářet tak čistokrevný rezervoár těchto poddruhů.

Naší snahou je rovněž tento druh popularizovat u chovatelské i nechovatelské veřejnosti. Zároveň se chceme zasloužit o rozšíření tohoto druhu do více chovů v lidské péči.

2. Bažant horský a malajský (*Polyplectron inopinatum a malacense*)

Stejně jako u bažanta bronzovoocasého se i u těchto druhů budeme zabývat problematikou chovu ex situ. Jako u většiny bažantů se v chovu vyskytují dva hlavní problémy: inbreeding (především z nedostatku vhodných chovných jedinců a neexistující evidence) a hybridizace. Bažant horský byl křížen s bažantem bronzovoocasým a malajský podlehl křížení s bažantem hnědým (*Polyplectron germaini*) a pavím šedým (*Polyplectron bicalcaratum*). Zároveň se chceme zapojit do probíhajícího mezinárodního projektu, a pokud to bude možné, nechat naše ptáky DNA testovat na čistokrevnost. Čistokrevní testování ptáci budou mít možnost být zapsáni nejenom do národní, ale i mezinárodní plemenné knihy.

Fáze projektu:

První fáze - Mapování chovu těchto druhů na území ČR a SK. Z posbíraných dat vytvoříme databázi námi chovaných jedinců. V 90. letech bylo do České republiky importováno několik kusů ze své domoviny. Ty by mohly být přínosem do evropských chovů, jelikož v mezinárodní plemenné knize je evidováno velmi málo jedinců, kteří jsou převážně příbuzné krve.

Druhá fáze - Tvorba chovné skupiny a založení národních plemenných knih. Do plemenných knih budou zapisováni jen čistokrevní jedinci s jasným původem nebo DNA testování na čistokrevnost. Cílem tvorby plemenné knihy bude vytvořit databázi kvalitních čistokrevných jedinců, jejichž chov bude podléhat managementu chovu. Koordinátor tak bude vést evidenci všech jedinců těchto populací a dávat doporučení k páření tak, aby byla v populacích zachována co nejširší genetická variabilita a tím byla maximalizována pravděpodobnost přežití druhů ex situ. Úkolem koordinátora bude dále vést intenzivní a úzkou spolupráci s držitelem mezinárodní plemenné knihy a domlouvat s ním možnou výměnu ptáků na mezinárodní úrovni.

Třetí fáze – Stejně jako u ostatních našich projektů i u tohoto projektu bude hrát významnou roli popularizace naší činnosti. Ta by měla zvýšit povědomost laické veřejnosti o významu těchto projektů a chovatelství obecně a přilákat do projektu další spolupracovníky.

Cíle projektu:

Hlavním cílem projektu je přispět k tvorbě čistokrevných dlouhodobě životaschopných populací těchto druhů ex situ.

Dalším cílem projektu je osvěžit krev chovaných jedinců ve střední Evropě a očistit stávající populaci od hybridů.

Naší snahou je rovněž tyto druh popularizovat u chovatelské i nechovatelské veřejnosti. Zároveň se chceme zasloužit o rozšíření těchto druhů do více chovů v lidské péči.

Financování projektu:

Stejně jako v ostatních našich projektech, hlavní finanční náklady projektu ponесou chovatelé, kteří budou jednotlivé druhy bažantů rodu *Polyplectron* chovat. Jedná se o náklady spojené s vybudováním chovatelského zařízení, nákupem a dovozem chovných ptáků a veškeré náklady spojené s chovem a vedením evidence.

Z darů na tento projekt budeme především financovat DNA testy na čistokrevnost. Jedná se o finančně velmi nákladnou záležitost (náklady na test jednoho ptáka se pohybují kolem 80–100 euro). Bohužel v řadě případů je DNA testování na čistokrevnost nezbytné k prokázání, že je daný jedinec čistokrevný, což slouží k očištění stávající populace od hybridů.

V případě, že se v zahraničí podaří zajistit tři a více jedinců pro osvěžení krve, kteří budou později zapsáni do plemenných knih v České republice a na Slovensku má koordinátor za souhlasu výboru spolku možnost použít dotované finanční prostředky na dovoz těchto jedinců.

Finanční prostředky od dárců mohou být dále využity pro tvorbu reklamních a propagačních materiálů souvisejících s projektem.

Při velmi rychlém rozvoji lidské společnosti a hospodářství v zemích původu těchto bažantů a nedostatečné ochraně původních biotopů lze předpokládat, že se jejich početnost v přírodě bude dále snižovat. V dohledné době tak můžeme společně bojovat o zachování těchto druhů na Zemi. Všem chovatelům a příznivcům bažantů rodu *Polyplectron* předem děkujeme za spolupráci a podporu.

Jakub Janosch